

Notat

2. februar 2023
J.nr. 2023 - 770

Kontor:
Moms, Afgifter og Told [MAT]

Initialer:
llj

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Skatteudvalg om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens forenede præjudicielle sager C-639/22 – C-644/22, X m.fl.

1. Indledning

En nederlandsk domstol (Rechtbank Gelderland) har den 24. november 2022 forelagt EU-Domstolen præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af momsdirektivet¹ i seks verserende sager, som Domstolens præsident har besluttet at forene.

Med de præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret navnlig en afklaring af, om deltagerne i forskellige typer pensionsordninger bærer en ”investeringsrisiko” med den konsekvens, at pensionsordningerne – i lighed med investeringsinstitutter (UCITS) – kan kvalificeres som ”investeringsforeninger” i relation til momsfratagelsen i momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g).

2. Sagernes faktiske omstændigheder og juridiske problemstilling

Der tages i det følgende udgangspunkt i sag C-639/22, idet denne sag omhandler den type af pensionsordning, som indlægget har til formål at kommentere på. Der er tale om en obligatorisk pensionsordning, hvor alderspensionen fastsættes til et årligt beløb for hvert kvartal (normpensionen), som alene er betinget af, at pensionskunden indbetaler præmien.

Af forelæggelseskendelsen fremgår, at deltagerne har en garanteret minimumsudbetaling, og at pensionsordningens ledelse kan forhøje normpensionen for det foregående kalenderår, dvs. tildele en bonus, hvis investeringerne er gået godt. Ledelsen kan dog undlade at forhøje normpensionen, hvis midlerne hertil er utilstrækkelige. En eventuel fortjeneste i fonden vil derfor komme deltagerne til gode og anvendes udelukkende til en forhøjelse af alle normpensionerne.

Spørgsmålet er, om deltagerne i pensionsordningen kan siges at bære en ”investeringsrisiko” i en sådan situation, hvor de har mulighed for at få en økonomisk gevinst, hvis investeringerne går godt, men på grund af den garanterede minimumsudbetaling ikke har risiko for at få et økonomisk tab som følge af et negativt afkast.

¹ Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem.

EU-Domstolens vurdering heraf vil give et væsentligt bidrag til fortolkningen af, hvornår deltagerne i eksempelvis en pensionsordning i tilstrækkelig grad bærer investeringsrisikoen til, at pensionsordninger kan anses for omfattet af momsfritagelsen i momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g) for forvaltning af investeringsforeninger.²

Fortolkningen vil være en videreudvikling af Domstolens hidtidige praksis på området, herunder navnlig sag C-464/12, ATP PensionService A/S. I denne sag, som var forelagt af Østre Landsret, fastslog Domstolen, at pensionskasser *kan* være omfattet af momsfritagelsen for investeringsforeninger, når visse betingelser er opfyldt, herunder netop at investeringsrisikoen bæres af pensionskunderne.

3. Regeringens interesse og synspunkter i sagerne

Det er regeringens opfattelse, at der bør afgive indlæg i sagerne for at bidrage til forståelsen af begrebet ”investeringsrisiko” i relation til momsfritagelsen for investeringsforeninger i momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g).

Efter EU-Domstolens dom i sag C-464/12, ATP PensionService A/S, har Danmark, i forbindelse med den konkrete vurdering af, hvorvidt pensionsordninger momsretligt er investeringsforeninger, sondret mellem pensionsordninger med og uden en garanti for en bestemt minimumsforretning/-rente og dermed en specifik minimumsudbetaling.

Den danske fortolkning af begrebet ”investeringsrisiko” synes at være sammenlignelig med den fortolkning, som de nederlandske skattemyndigheder har anlagt i sag C-639/22. De nederlandske skattemyndigheder anser således ikke deltagerne i pensionsordningen for at bære investeringsrisikoen, såfremt pensionsydelsen på forhånd er fastsat til et årligt beløb for hvert kvartal. Et løfte om en bestemt pensionsydelse (normpension), som alene er betinget af, at kunden indbetaler præmien, forudsætter en specifik minimumsforretning af pensionsformuen i aftalens løbetid. I en sådan pensionsordning vil der derfor normalt ikke være en direkte sammenhæng mellem resultatet af de faktiske investeringer og pensionsydelsen, idet der ikke er risiko for at lide et økonomisk tab.

Det forventes, at danske domstole vil kunne komme i en situation, hvor de skal behandle sager om, hvorvidt pensionskunden bærer investeringsrisikoen, når denne har fået en garanti om en specifik minimumsforretning af pensionsformuen. EU-Domstolens fortolkning af begrebet ”investeringsrisiko” vil derfor have stor betydning for praksis på området og eventuelle danske retssager.

På denne baggrund finder regeringen det væsentligt, at den danske forståelse af momsdirektivets regler på dette område inddrages i de omhandlede sager således, at der argumenteres for, at deltagerne i en pensionsordning ikke kan anses for at bære investeringsrisikoen, når deltagerne har en garanti for en specifik minimumspensionsydelse (normpension), som følge af enten en garanti om en specifik gennemsnitlig minimumsrente eller en

² Gennemført i den danske momslovs § 13, stk. 1, nr. 11, litra f).

garanti om en specifik årlig forrentning af pensionsformuen. Da deltagerne ikke bærer investeringsrisikoen, kan denne type af pensionsordning ifølge Domstolens praksis ikke kvalificeres som en investeringsforening omfattet af momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g).

Regeringen afgiver på den baggrund indlæg i sagen, hvori der - i overensstemmelse med ovenstående, nuværende danske praksis og de nederlandske skattemyndigheders holdning - redegøres for den danske fortolkning af begrebet ”investeringsrisiko”.